

DECYZJA KOMISJI

z dnia 7 czerwca 2006 r.

w sprawie pomocy państwa przyznanej przez Niemcy na rzecz nabywania udziałów w spółdzielniach winiarskich

(notyfikowana jako dokument nr C(2006) 2070)

(Jedynie tekst w języku niemieckim jest autentyczny)

(2007/57/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2,

po wezwaniu zainteresowanych stron do ustosunkowania się zgodnie z wyżej wymienionym art. (1) i z uwzględnieniem ich stanowiska,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. PROCEDURA

- (1) Środek został notyfikowany Komisji pismem z dnia 19 kwietnia 2001 r. w odpowiedzi na pisemne zapytanie służb Komisji. Ze względu na fakt, iż środek w momencie tym został już wdrożony, pomoc przeniesiona została do spisu pomocy nienotyfikowanych (Pomoc nr NN 32/01).
- (2) Dodatkowe informacje przekazane zostały pismem z dnia 13 lutego 2002 r., które wpłynęło dnia 18 lutego 2002 r., pismem z dnia 5 lipca 2002 r., które wpłynęło dnia 9 lipca 2002 r. oraz pismem z dnia 5 grudnia 2002 r., które wpłynęło dnia 10 grudnia 2002 r. Ponadto w dniu 25 czerwca 2002 r. w siedzibie Dyrekcji Generalnej ds. Rolnictwa miało miejsce zebranie.
- (3) Komisja poinformowała Niemcy pismem z dnia 2 października 2003 r., SG (2003) D/232035, o swej decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie tego środka zgodnie z art. 88 ust. 2 traktatu WE (Pomoc nr C 60/2003).
- (4) Decyzja Komisji o wszczęciu postępowania ogłoszona została w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* (2). Komisja wezwała zainteresowane strony do ustosunkowania się do przedmiotowej pomocy.
- (5) W piśmie z dnia 18 listopada 2003 r., które wpłynęło w dniu 25 listopada 2003 r., w piśmie z dnia 23 grudnia 2003 r., które wpłynęło w dniu 5 stycznia 2004 r., oraz w piśmie z dnia 12 lutego 2004 r., które wpłynęło w dniu 17 lutego 2004 r. Komisja uzyskała stanowiska zainteresowanych stron oraz władz lokalnych przydzielających środki pomocowe.

(1) Dz.U. C 267 z 6.11.2003, str. 2.

(2) Patrz przypis 1.

- (6) Niemcy przekazały swoje stanowisko Komisji pismem z dnia 5 listopada 2003 r., które wpłynęło dnia 6 listopada 2003 r.
- (7) W piśmie z dnia 7 marca 2005 r., które wpłynęło dnia 9 marca 2005 r., Niemcy przekazały Komisji stanowisko uzupełniające, w którym wnoszono o ocenę środka w oparciu o art. 5 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1860/2004 z dnia 6 października 2004 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady de minimis dla sektora rolnego i sektora rybołówstwa (3).

II. OPIS POMOCY**II.1. Tytuł środka**

- (8) Dotacja na zakup udziałów przez producentów winogron w Nadrenii – Palatynacie.

II.2. Podstawa prawna

- (9) Środek realizowany jest w oparciu o następujące 4 dyrektywy:

Wytyczne dot. przydzielania dotacji ze środków powiatu *Bernkastel-Wittlich* na rzecz wspierania producentów winogron przystępujących do spółdzielni winiarskich.

Wytyczne dot. przydzielania dotacji ze środków powiatu *Cochem-Zell* na rzecz wspierania producentów winogron przystępujących do spółdzielni winiarskich/grup producentów.

Wytyczne dot. przydzielania dotacji ze środków powiatu *Trier-Saarburg* na rzecz wspierania producentów winogron przystępujących do spółdzielni winiarskich/grup producentów.

Komunikat gminy zbiorczej *Schweich* o zwiększeniu dotacji powiatu *Trier-Saarburg* na rzecz wspierania producentów winogron przystępujących do spółdzielni winiarskich/grup producentów.

(3) Dz.U. L 325 z 28.10.2004, str. 4.

(10) Dyrektywa zarządu powiatu Bernkastel-Wittlich przewiduje pomoc na zakup udziałów jednej określonej spółdzielni winiarskiej, spółdzielni *Moselland*. W dyrektywach zarządu powiatu Cochem-Zell zawarte zostały podobne przepisy, które w praktyce doprowadziły do tego, że wspierane były wyłącznie udziały spółdzielni *Moselland*. Dyrektywy zarządu powiatu Trier-Saarburg i gminy zbiorczej Schweich nie są ukierunkowane na jedno konkretne przedsiębiorstwo, lecz ogólnie na spółdzielnie, względnie grupy producentów, uznane zgodnie z niemiecką ustawą strukturalną.

II.3. Cel środka

(11) Celem środka było zwiększenie ilości winogron zbieranych przez grupy producentów i zmniejszenie ilości wina beczkowego sprzedawanego indywidualnie, tzn. nie poprzez grupy producentów. Powinno to przyczynić się do stabilizacji cen na rynku wina beczkowego. Jednocześnie w dłuższej perspektywie zlikwidowane zostać miały dzięki temu moce produkcyjne indywidualnych gospodarstw w zakresie techniki winiarskiej, a w szczególności małych zakładów winiarskich na obszarze uprawy winorośli Mosel-Saar-Ruwer.

(12) W ramach pomocy pokrywana była część kosztów nabycia przez producentów winogron udziałów w spółdzielniach winiarskich względnie grupach producentów (zwanych dalej grupami producentów). Warunkiem przyznania pomocy było zobowiązanie się producenta winogron do pozostania w posiadaniu udziałów przez okres 5 lat od złożenia wniosku. Ponadto producent musiał przystąpić wraz z uprawianymi przez siebie winnicami do grupy producentów i dostarczać wszystkie wyprodukowane winogrona względnie moszcz gronowy lub wino grupie producentów. Producent winogron zobowiązany został również do likwidacji posiadanych urządzeń techniki winiarskiej.

II.4. Środki pomocowe

- (13) Pomoc przyznana została w formie dotacji bezpośrednich, jak również w formie dotacji do odsetek od pożyczek rynku kapitałowego.
- (14) Koszty nabycia jednego udziału wynosiły zwykle 293,99 EUR. Gdy tylko koszty jednego udziału zmniejszały się, odpowiednio zmniejszeniu ulegała także dotacja.
- (15) Przyznano następujące dotacje na zakup udziału:

Powiat lub gmina	Na zakup od 1 do 5 udziałów	Ponadto na każdy udział	Maksymalna dotacja dla każdego nowo przystępującego zakładu
Bernkastel-Wittlich	76,69 EUR	38,35 EUR	766,94 EUR
Cochem-Zell	76,69 EUR	76,69 EUR	brak górnej granicy
Trier-Saarburg	76,69 EUR	38,35 EUR	766,94 EUR
Schweich	51,13 EUR	—	255,65 EUR

- (16) Dotacje gminy zbiorczej Schweich zostały wypłacone dodatkowo do płatności w powiecie Trier-Saarburg (pomoc skumulowana).
- (17) W powiecie Cochem-Zell zostały przyznane dotacje na spłatę odsetek od pożyczek zaciągniętych na zakup udziałów do wysokości 4,95 % przez okres maksymalnie czterech lat.
- (18) W roku 2000 zrealizowane zostały następujące płatności na rzecz grup producentów:

Powiat lub gmina	Spółdzielnia winiarska Moselland	Grupa producentów Moselherz	Grupa producentów Mosel Gate
Bernkastel-Wittlich	44 022 EUR	EUR	EUR
Cochem-Zell	20 171 EUR	EUR	EUR
Trier-Saarburg	51 270 EUR	6 990 EUR	7 631 EUR
Schweich	16 975 EUR	3 390 EUR	5 011 EUR
ŁĄCZNIE	132 438 EUR	10 380 EUR	12 642 EUR

- (19) Łącznie w roku 2000 wypłacono 155 460 EUR. Środek sfinansowany został z funduszy zarządów powiatów oraz gminy Schweich.

II.5. Okres obowiązywania środka

- (20) Okres obowiązywania środka w powiecie Cochem-Zell wynosił cztery lata (lata 2000-2003). Inne regulacje dotyczące pomocy ograniczone były do roku 2000.

II.6. Beneficjenci

- (21) Pomoc wypłacana była bezpośrednio grupom producentów, sprzedającym swoje udziały po obniżonej cenie nowo przystępującym producentom winogron oraz zakładom winiarskim.
- (22) Producenci winogron i zakłady winiarskie w danym powiecie mogły dzięki temu nabywać udziały w grupach producentów po niższych kosztach.
- (23) Grupy producentów mogły dzięki temu środkowi podwyższyć swój kapitał własny i zabezpieczyć dostawy surowca.

II.7. Przyczyny wszczęcia formalnej procedury dochodzenia

- (24) Pobieźna kontrola pozwoliła na zaklasyfikowanie tego środka jako pomocy dla przedsiębiorstw skierowanej do producentów winogron oraz grup producentów, niezgodnej ze wspólnym rynkiem. Dlatego też Komisja wszczęła formalną procedurę dochodzenia.

III. STANOWISKA ZAINTERESOWANYCH STRON

III.1. Skargi zgłoszone w związku ze środkiem

- (25) Urzędy Komisji otrzymały skargę w związku z wprowadzeniem niniejszej regulacji dotyczącej pomocy. Składający skargę zwracał uwagę na fakt, iż dzięki pomocy producenci winogron mogli nabywać udziały w miejscowych grupach producentów po obniżonych cenach. Oprócz korzyści w postaci zwiększenia kapitału, grupy producentów mogły dzięki temu również zabezpieczyć dostawy surowca – moszczu gronowego i win surowych. Według skarżącego konkurenci znaleźli się w niekorzystnej sytuacji, jeśli chodzi o dostawy wina gronowego i win surowych.

III.2. Stanowiska zainteresowanych stron w ramach formalnej procedury dochodzenia

- (26) W stanowiskach zainteresowanych stron/niemieckich władz regionalnych przyznających pomoc podkreślano wsparcie niezbędnych zmian strukturalnych na liczącym 2 000 lat obszarze uprawy winorośli z winnicami usytuowanymi na zboczach, którego zachowanie ma ogromne znaczenie dla turystyki i gastronomii. Twierdzono, że środek służy likwidacji mocy produkcyjnych. Ponadto wnoszono o stosowanie rozporządzenia nr 1860/2004.

IV. STANOWISKO NIEMIEC

- (27) W swoim stanowisku Niemcy podkreślały konieczność wsparcia niezbędnych zmian strukturalnych na liczącym 2 000 lat obszarze uprawy winorośli z winnicami usytuowanymi na zboczach, którego zachowanie ma ogromne znaczenie dla turystyki i gastronomii. Celem pomocy miałyby być wyrównanie strat producentów winogron oraz zakładów winiarskich, którzy musieli zlikwidować własne moce produkcyjne w zakresie przetwórstwa wina, aby móc wywiązać się z obowiązku realizacji dostaw dla grup producentów przez pięć lat i dlatego też – będąc środkiem odszkodowawczym za trwałe zaniechanie przetwórstwa wina – pomoc ta jest uzasadniona.
- (28) W uzupełnieniu do przedstawionego stanowiska Niemcy wniosły o stosowanie rozporządzenia nr 1860/2004.

V. OCENA POMOCY

Wspólna Organizacja Rynku

- (29) Artykuł 36 traktatu WE znajduje zastosowanie do uprawy i przetwórstwa winogron objętych rozporządzeniem Rady (WE) nr 1493/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wspólnej organizacji rynku wina⁽⁴⁾.
- (30) Zgodnie ze stanowiskiem Niemiec i zainteresowanych stron trudności ekonomiczne producentów winogron oraz zakładów winiarskich uwarunkowane są zmianami strukturalnymi w możliwościach zbytu. Zwyczajowa sprzedaż wina beczkowego wyprodukowanego w oparciu o własną

technikę winiarską jest coraz trudniejsza. Rynek oczekuje teraz albo surowca (winogron lub świeżo wyciskanego moszczu gronowego) lub też win jakościowych i cieszących się popytem na rynku. Prywatne spółki mogłyby zawierać podobne umowy z zakładami winiarskimi i przejmować ich ryzyko związane ze sprzedażą.

- (31) W tym kontekście, jak opisano wyżej w ust. 12, władze regionalne ponosiły po części koszty nabycia udziałów w grupach producentów przez producentów winogron. Nabywcy udziałów danych grup producentów zobowiązani byli do wniesienia do grupy producentów całej powierzchni uprawnej, jak również do dostarczania całej produkcji winogron względnie moszczu gronowego i wina do grupy producentów. Zakłady winiarskie musiały zobowiązać się do zachowania udziałów przez pięć lat, co w efekcie równało się likwidacji przetwórstwa wina. Grupy producentów mogły – w odróżnieniu od innych spółek zajmujących się przetwórstwem i marketingiem wina – zapewnić zakup surowca poprzez zobowiązanie producentów winogron i zakładów winiarskich do dostarczania do grupy producentów przez okres pięciu lat całej produkcji winogron, względnie moszczu gronowego i wina (patrz wyżej Rozdział II.2).
- (32) Uprzywilejowanie grup producentów, polegające na uzyskaniu zapewnienia zakładów winiarskich o dostarczaniu całej produkcji winogron względnie moszczu gronowego i wina, jak również o zaprzestaniu przez nie przetwórstwa wina, stanowi działanie strukturalne, które wzmocniło grupy producentów. Korzyść, jaką stanowi zabezpieczenie zaopatrzenia tych grup producentów w surowiec, usprawiedliwić można, patrząc na to w odosobnieniu, jako skutek rynkowych działań restrukturyzacyjnych, odpowiadający celom zapisanym w art. 39 rozporządzenia 1493/1999.

POMOC PAŃSTWA

- (33) Artykuł 71 ust. 1 rozporządzenia 1493/1999 przewiduje, że:

„[z] zastrzeżeniem odmiennych przepisów niniejszego rozporządzenia, art. 87, 88 i 89 traktatu stosuje się do produkcji i handlu produktami objętymi niniejszym rozporządzeniem.”

- (34) Artykuł 71 ust. 2 stanowi, że:

„Tytuł II Rozdział II (premie za zaniechanie uprawy winorośli) nie będzie hamował przyznawania krajowej pomocy przeznaczonej do osiągnięcia celów podobnych do celów tego rozdziału. Niemniej jednak ust. 1 będzie miał zastosowanie do tej pomocy.”

- (35) Zgodnie z art. 87 ust. 1 traktatu WE wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez

⁽⁴⁾ Dz.U. L 179 z 14.7.1999, str. 1, Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2165/2005 (Dz.U. L 345 z 28.12.2005, str. 1).

sprzysianie niektórym przedsiębiorstwom lub gałęziom produkcji jest zabroniona, jeśli tylko zakłóca handel pomiędzy państwami członkowskimi.

- (36) Wspomniany system pomocowy został sfinansowany ze środków publicznych powiatów i jednej gminy niemieckiego kraju związkowego Nadrenii-Palatynatu. Pomoc może spowodować zakłócenie konkurencji⁽⁵⁾ i zakłócenie wymiany handlowej między państwami członkowskimi⁽⁶⁾.

V.1. Uprzywilejowanie producentów winogron i zakładów winiarskich poprzez przyznanie dotacji na nabycie udziałów oraz dotacji na spłatę odsetek.

- (37) Niektórzy producenci winogron i zakłady winiarskie w Nadrenii-Palatynacie nabyły udziały w grupach producentów korzystając ze wsparcia władz regionalnych, płacąc w efekcie za udziały obniżoną cenę (patrz wyżej, ust. 15). Kwota odjęta od zwyczajowej ceny udziałów powinna być właściwie pokryta przez nich. Mamy tu więc do czynienia z bezpośrednią korzyścią ekonomiczną dla tych przedsiębiorstw, finansowaną ze środków publicznych.
- (38) Pomoc na spłatę odsetek w wysokości do 4,95 %, przyznana niektórym producentom winogron i zakładom winiarskim na tego rodzaju zakup (patrz wyżej, ust. 17), stanowi także korzyść ekonomiczną dla tych rolników finansowaną ze środków publicznych.
- (39) Z tego względu zastosowanie ma art. 87 ust. 1 traktatu WE.
- (40) Poniżej (Rozdział V.3) sprawdzone zostanie, czy dla wyżej wymienionego uprzywilejowania zastosowanie znajduje punkt 9 Wytycznych Wspólnoty w sprawie pomocy państwa w sektorze rolniczym⁽⁷⁾ (zwanych dalej: Wytycznymi Wspólnoty dot. rolnictwa) w odniesieniu do pomocy na likwidację mocy produkcyjnych.

V.2. Uprzywilejowanie grup producentów

- (41) Komisja potwierdza opinię zawartą w swoim piśmie informującym o wszczęciu formalnej procedury dochodzenia, że grupy producentów zostały uprzywilejowane poprzez przyznanie producentom winogron i zakładom winiarskim pomocy na zakup ich udziałów. Pomoc na zakup udziałów ograniczona była do określonych uznanych grup producentów (patrz wyżej, ust. 10). Producenci winogron i zakłady winiarskie zobowiązane były do posiadania udziałów przez okres 5 lat.
- (42) Według administracji publicznej Niemiec restrukturyzacja rynku win była nie do uniknięcia. I choć producenci winogron mogli nabywać udziały w grupach producentów, gdyż cena tych udziałów nie była zbyt wysoka, zmiana strukturalna nie miała miejsca do momentu uruchomienia

przez władze regionalne i komunalne systemu pomocowego.

- (43) Poprzez dodatkowe wstąpienie udziałowców, którzy mogli nabyć udziały po obniżonych cenach lub korzystając z dotacji na spłatę odsetek, te grupy producentów mogły – w odróżnieniu od innych przedsiębiorstw, zajmujących się przetwórstwem i marketingiem wina – zwiększyć swój kapitał i płynność finansową, a także uzyskać dodatkowy dochód. Kolejną korzyść dla grup producentów polegała na zobowiązaniu producentów winogron, połączonym z subwencjonowanym zakupem udziałów, do dostarczania całej produkcji winogron względnie moszczu gronowego i wina do tych grup producentów, jak również likwidacji posiadanych urządzeń do przetwórstwa wina.
- (44) Celowe jest powołanie się na punkt 26 orzeczenia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-156/98 *Komisja przeciw Niemcom*⁽⁸⁾:

„Korzyść przyznana pośrednio przedsiębiorstwom określonym w § 52 ust. 8 ustawy o podatku dochodowym, polega na rezygnacji państwa członkowskiego z pobierania podatków, które zwykle pobierałoby, gdyż dzięki tej rezygnacji inwestorzy otrzymali możliwość nabycia udziałów w tych przedsiębiorstwach na znacznie korzystniejszych warunkach pod względem podatkowym.”

- (45) Wyrok ten potwierdzony został w punkcie 95 orzeczenia GEI T-93/02, *Confédération nationale du Crédit Mutuel przeciw Komisji*⁽⁹⁾:

„... nie jest konieczne, dla stwierdzenia istnienia interwencji za pomocą środków państwowych na korzyść przedsiębiorstwa, aby przedsiębiorstwo to było beneficjentem bezpośrednim. W istocie, z art. 87 ust. 2 lit. a) WE wynika, że pomoc o charakterze socjalnym, przyznawana indywidualnym konsumentom, może być objęta zakresem stosowania art. 87 ust. 1 WE. Tak samo, fakt, że państwo członkowskie rezygnuje z wpływów podatkowych może implikować transfer pośredni środków państwowych, które mogą być zakwalifikowane jako pomoc na korzyść podmiotów gospodarczych innych niż te, którym korzyść podatkowa jest przyznana bezpośrednio (wyrok Trybunału z dnia 19 września 2000 r. w sprawie C-156/98, Niemcy przeciwko Komisji, Rec. str. I-6857, pkt. 24 do 28).”

- (46) W świetle cytowanego powyżej orzeczenia Komisja postanawia, że pomoc udzielona producentom winogron i zakładom winiarskim na zakup udziałów w określonych grupach producentów i pozostawanie w ich posiadaniu przez okres minimum pięciu lat doprowadziło do zwiększenia kapitału grup producentów, które w przeciwnym wypadku nie miałyby miejsca. Zakup takich udziałów przy wsparciu państwa stanowi pośredni transfer środków publicznych do grup producentów. Wynikające z tego podwyższenie kapitału grupy producentów przedstawia

⁽⁵⁾ Zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości poprawa konkurencyjności jednego przedsiębiorstwa w wyniku pomocy państwa wskazuje na ogół na zniekształcenie warunków konkurencji wobec konkurujących przedsiębiorstw, które nie uzyskały tego rodzaju wsparcia (Sprawa C-730/79, *Philip Morris*, Zbiór orzecznictwa 1980, str. 2 671, punkt 11 i 12).

⁽⁶⁾ Wewnątrzwspólnotowy handel winem Niemiec wyniósł w 1999 roku 10 364 000 milionów hektolitrow w imporcie oraz 1 881 900 milionów hektolitrow w eksporcie. Nie są dostępne dane dotyczące samej Nadrenii-Palatynatu (Źródło: Federalny Urząd Statystyczny).

⁽⁷⁾ Dz.U. C 232 z 12.8.2000, str. 19.

⁽⁸⁾ Sprawa C-156/98, *Niemcy przeciw Komisji*, Zbiór orzecznictwa 2000, I-6857, punkt 26.

⁽⁹⁾ Sprawa T-93/02, *Confédération nationale du Crédit Mutuel przeciw Komisji*, nieopublikowane dotychczas w zbiorze orzecznictwa, punkt 95.

pośrednią korzyść ekonomiczną, która traktowana powinna być jako pomoc państwa inna niż korzyść dla producentów winogron i zakładów winiarskich.

(47) Z tego względu zastosowanie ma art. 87 ust. 1 traktatu WE.

V.3. Wyjątki zgodnie z art. 87 ust. 2 i 3 traktatu WE

(48) Skontrolować należy więc, czy ma zastosowanie któryś z wyjątków lub któreś ze zwolnień z zasadniczego zakazu udzielania pomocy zgodnie z art. 87 ust. 1 traktatu WE.

(49) Według dostępnych informacji wyjątki art. 87 ust. 2 i art. 87 ust. 3 lit. a), b) i d) traktatu WE nie znajdują zastosowania, gdyż nie chodzi tu ani o:

- pomoc przeznaczoną na sprzyjanie rozwojowi gospodarczemu regionów, w których poziom życia jest nienormalnie niski lub regionów, w których istnieje poważny stan niedostatecznego zatrudnienia, ani o
- pomoc przeznaczoną na wspieranie realizacji ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania lub mającą na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce państwa członkowskiego, ani też o
- pomoc przeznaczoną na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej i konkurencji we Wspólnocie w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.

(50) Jedyny możliwy do zastosowania wyjątek przedstawia art. 87 ust. 3 lit. c).

Zgodność pomocy udzielanej producentom winogron i zakładom winiarskim ze wspólnym rynkiem

(51) Pismem z dnia 13 lutego 2002 r. niemiecka administracja publiczna zaproponowała ocenę niniejszego środka w oparciu o punkt 9 Wytucznych Wspólnoty dot. rolnictwa.

(52) Zgodnie z punktem 9 pomoc na likwidację mocy produkcyjnych może zostać przyznana, o ile jest spójna z innymi regulacjami wspólnotowymi dotyczącymi redukcji mocy produkcyjnych i spełnia niniejsze warunki:

- a) Pomoc musi być przyznawana w ogólnym interesie danego sektora i być ograniczona czasowo.
- b) Beneficjent zobowiązany jest do dokonania wystarczającego świadczenia wzajemnego, zwykle polegającego na podjęciu trwałej i ostatecznej decyzji o rzeczywistej likwidacji przedmiotowych mocy produkcyjnych lub nieodwracalnemu zaprzestaniu ich eksploatacji.
- c) Należy wykluczyć możliwość wykorzystania pomocy dla ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw borykających się z trudnościami.

d) Nie ma prawa wystąpić nadmierna kompensata strat spowodowanych likwidacją mocy produkcyjnych, jak również przyszłej utraty dochodu. Przynajmniej połowa kosztów pomocy powinna zostać pokryta z wkładów danego sektora, a mianowicie albo poprzez dobrowolne składki, albo poprzez opłaty przymusowe.

e) Zabrania się udzielania jakichkolwiek pomocy mogących zakłócić mechanizmy wspólnej organizacji rynku.

Ad a) W ogólnym interesie sektora

(53) Pomoc zdaje się przynosić pozytywne skutki poprzez koncentrację produkcji rolnej i prowadzić do pewnego rodzaju stabilizacji sytuacji cenowej na rynku win beczkowych. Pomoc była ograniczona do trzech powiatów i jednej gminy w Nadrenii-Palatynacie. Dyrektywa zarządu powiatu Bernkastel-Wittlich przewidywała pomoc na zakup udziałów jednej określonej spółdzielni, spółdzielni *Moselland*. W dyrektywach zarządu powiatu Cochem-Zell zawarte zostały podobne przepisy, które w praktyce doprowadziły do tego, że wspierane były wyłącznie udziały spółdzielni *Moselland*. Dyrektywy zarządu powiatu Trier-Saarburg oraz gminy zbiorczej Schweich nie były ukierunkowane na jedno konkretne przedsiębiorstwo, faworyzowały jednak spółdzielnie względnie grupy producentów uznane zgodnie z niemiecką ustawą strukturalną. Prywatne zakłady, zajmujące się produkcją win lub handlem winami, niespełniające powyższych przepisów nie mogły więc skorzystać ze środków pomocowych. Maksymalny okres trwania systemu pomocowego ograniczony był do czterech lat.

(54) Zgodnie z punktem 9.6 Wytucznych Wspólnoty dot. rolnictwa regulacje dotyczące pomocy na likwidację mocy produkcyjnych należy udostępnić wszystkim uczestnikom rynku w danym sektorze. Jak przedstawiono powyżej, tego warunku nie można uznać za spełniony. Komisja otrzymała ponadto *skargę uczestnika rynku*, który wskazywał na to, że wspieranie określonych spółdzielni w ramach tego środka nie leży w żadnym wypadku w interesie ogólnym sektora wina, gdyż prywatne przedsiębiorstwa, zajmujące się produkcją win lub handlem winem nie mogły z niego skorzystać.

Ad b) Świadczenie wzajemne

(55) Niemiecka administracja publiczna poinformowała, że w przypadku pomocy chodzi o środek mający na celu likwidację mocy produkcyjnych zakładów winiarskich. Uzasadnione zostało to tym, iż rolnicy zobowiązali się do dostarczania całej produkcji winogron względnie moszczu gronowego i wina do grupy producentów i dlatego też w dłuższej perspektywie zlikwidowane zostaną ich własne moce produkcyjne w zakresie techniki winiarskiej.

(56) Zgodnie z punktem 9.2 Wytucznych Wspólnoty dot. rolnictwa pomoc mająca na celu zmniejszenie mocy produkcyjnych może być dozwolona jedynie wówczas, gdy przewidziana została w ramach programu restrukturyzacji.

ryzacyjnego sektora, mającego jasno zdefiniowane cele i określony termin. Niniejszy środek został wdrożony bez sporządzenia tego rodzaju programu restrukturyzacyjnego.

- (57) Zgodnie z punktem 9.4 Wytycznych Wspólnoty dot. rolnictwa beneficjent zobowiązany jest do dokonania wystarczającego świadczenia wzajemnego, polegającego z reguły na podjęciu trwałej i ostatecznej decyzji o rzeczywistej likwidacji przedmiotowych mocy produkcyjnych lub nieodwracalnemu zaprzestaniu ich eksploatacji. Beneficjent musi podjąć prawnie wiążące zobowiązanie, że likwidacja jest ostateczna i nieodwołalna. Niemiecka administracja publiczna poinformowała, iż nie miały miejsca żadne prawnie wiążące przyrzeczenia ze strony producentów winogron dotyczące likwidacji ich mocy produkcyjnych. W odniesieniu do produkcji wina zobowiązanie do dostarczania winogron, moszczu gronowego i wina jest równoznaczne z likwidacją tych mocy produkcyjnych, ale tylko na okres pięciu lat, objętych zobowiązaniem. Komisja stwierdza zatem, że warunek ten nie został spełniony.

Ad c) Zakaz udzielania pomocy dla przedsiębiorstw borykających się z trudnościami

- (58) Warunek ten nie jest jednoznacznie zawarty w wytycznych dot. przydzielania pomocy.

Ad d) Brak nadmiernej kompensaty i wkład sektora

- (59) Punkt 9.6 Wytycznych Wspólnoty dot. rolnictwa stanowi, że kwoty pomocy ograniczone zostaną stricte do wyrównania utraty wartości majątku, z doliczeniem płatności na zachętę, nie mogącej przekroczyć 20 % wartości majątku. Punkt 9.7 Wytycznych Wspólnoty dot. rolnictwa przewiduje ponadto, iż przynajmniej połowa kosztów tego rodzaju działań pomocowych powinna zostać pokryta z wkładu danego sektora, a mianowicie albo poprzez dobrowolne składki albo poprzez opłaty przymusowe.
- (60) Władze niemieckie nie przedłożyły żadnych dokładnych obliczeń dotyczących wysokości utraty wartości majątku (jeśli w ogóle miała miejsce) zakładów winiarskich. Z tego względu nie może zostać obecnie wykluczone, że miejsce ma nadmierna kompensata strat i że pomoc przekracza 50 % rzeczywistych kosztów środka pomocowego. Dlatego zdaniem Komisji warunki te nie zostały spełnione.

Ad 5. Wspólna organizacja rynku

- (61) Regulacja dotycząca pomocy nie zakłóca celów wspólnej organizacji rynku wina.
- (62) Ponieważ z wyżej wymienionych powodów pomoc przyznana producentom winogron i zakładom winiarskim nie jest zgodna z punktem 9 Wytycznych Wspólnoty dot.

rolnictwa, stanowi ona pomoc dla przedsiębiorstw niezgodną ze wspólnym rynkiem.

- (63) Żadne inne uzasadnienie zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. c) traktatu WE nie znajduje zastosowania.

Zgodność pomocy dla grup producentów ze wspólnym rynkiem

- (64) Jeśli chodzi o grupy producentów, w sektorze rolnym Komisja pozytywnie nastawiona jest do tworzenia grup producentów zrzeszających rolników, gdyż umożliwiają one koncentrację oferty i dostosowanie produkcji do wymogów rynku. Pomoc państwa może być przyznawana na tworzenie tego typu organizacji (punkt 10.5 Wytycznych Wspólnoty dot. rolnictwa) lub w przypadku znacznego ilościowego poszerzenia obszaru ich działania o nowe produkty lub nowe sektory (punkt 10.6 Wytycznych Wspólnoty dot. rolnictwa). W przedmiotowym wypadku nie został spełniony żaden z tych warunków.
- (65) Zgodnie z punktem 10.8 Wytycznych Wspólnoty dot. rolnictwa pomoc udzielaną grupom producentów, niestanowiącą bezpośrednio kosztów założenia spółki, jak inwestycje, należy traktować zgodnie z regułami dotyczącymi tej pomocy. Ze względu na fakt, iż przedmiotowy środek polega tylko na podwyższeniu kapitału grup producentów, nie ma tu miejsca żadna inwestycja, a punkt ten nie stanowi zatem podstawy do oceny zgodności.

- (66) Z uwagi na wyżej wymienione powody pomoc udzielona grupom producentów nie jest zgodna z punktem 10 Wytycznych Wspólnoty dot. rolnictwa. Dlatego też stanowi ona pomoc dla przedsiębiorstw niezgodną ze wspólnym rynkiem.

- (67) Żadne inne uzasadnienie zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. c) traktatu WE nie znajduje zastosowania.

V.4. Pomoc zgodnie z zasadą de minimis dla grup producentów i zakładów winiarskich

- (68) Z doświadczeń Komisji wynika, iż pomoc w postaci niewielkich kwot w określonych warunkach nie podlega pod postanowienia art. 87 ust. 1 traktatu WE.
- (69) Zgodnie z rozporządzeniem nr 1860/2004 środki pomocowe, których maksymalna kwota nie przekracza 3 000 EUR na odbiorcę w okresie trzech lat, przy jednoczesnym ograniczeniu łącznego wymiaru pomocy na ok. 0,3 % rocznej wartości produkcji rolnej, nie zakłócają handlu między państwami członkowskimi, nie zakłócają konkurencji, ani nie grożą jej zakłóceniem i tym samym nie podlegają pod art. 87 ust.1 traktatu WE.
- (70) Zgodnie z art. 5 rozporządzenia nr 1860/2004 ma ono zastosowanie również w odniesieniu do pomocy przyznanej przed jego wejściem w życie, jeśli spełnia ona warunki określone w art. 1 i 3.

- (71) Artykuł 1 ogranicza zakres zastosowania do sektora rolnego. Pomoc dotyczy wprowadzania wina do obrotu. Ograniczenia zawarte w art. 1 lit. a) do c) nie mają zastosowania.
- (72) Dlatego też przedmiotowe środki do maksymalnej kwoty 3 000 EUR nie stanowią pomocy, gdyż nie są spełnione wszystkie warunki art. 87 ust. 1 traktatu WE. Aby uniknąć podwójnego naliczenia, granica ta powinna być stosowana wyłącznie na poziomie zakładów winiarskich.
- (73) Z wyżej wymienionych powodów Komisja stwierdza, że przyznawanie pomocy na zakup udziałów do maksymalnej kwoty 3 000 EUR nie stanowi pomocy, gdy spełnione są warunki zawarte w rozporządzeniu nr 1860/2004. Każda kwota przekraczająca ten próg na poziomie uprzywilejowanych producentów winogron i zakładów winiarskich stanowi w całości środek pomocowy.

VI. WNIOSKI

- (74) Komisja postanawia, że dotacje i dotacje na spłatę odsetek przyznane w ramach niniejszego środka stanowią pomoc dla przedsiębiorstw, która nie jest uzasadniona żadnym wyjątkiem od ogólnego zakazu przydzielania pomocy i dlatego też jest niezgodna ze wspólnym rynkiem. Komisja stwierdza również, że Niemcy wdrożyły przedmiotowy środek bezprawnie.
- (75) Jeśli przyznana bezprawnie pomoc państwa zostanie uznana za niezgodną ze wspólnym rynkiem, naturalną konsekwencją tego stwierdzenia jest zażądanie jej zwrotu tak, aby – na ile to możliwe – przywrócić pozycję konkurencyjną istniejącą przed przyznaniem pomocy.
- (76) Decyzja dotyczy przedmiotowego systemu pomocowego i musi zostać natychmiast wykonana łącznie z windykacją pomocy zgodnie z art. 14 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 traktatu WE⁽¹⁰⁾.
- (77) Aby zlikwidować bezpośrednie i pośrednie uprzywilejowanie producentów winogron i zakładów winiarskich oraz grup producentów i jednocześnie uniknąć podwójnego naliczenia pomocy, Niemcy powinny dokonać windykacji przyznanej pomocy od przedsiębiorstw, które otrzymały wypłaty ze środków publicznych. Zobowiązanie do windykacji pomocy od grup producentów nie narusza jednak możliwości udzielania producentom winogron i zakładom winiarskim pomocy do wysokości 3 000 EUR, nie stanowiącej pomocy w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE, o ile spełnione są warunki rozporządzenia nr 1860/2004. Każda kwota przekraczająca ten próg na poziomie uprzywilejowanego producenta winogron i zakładu winiarskiego, stanowi w całości pomoc i należy zażądać jej zwrotu od grupy producentów, której udziału nabył beneficjent końcowy.

- (78) Decyzja ta nie narusza możliwości windykacji odpowiedniej kwoty od producentów winogron i zakładów winiarskich przez grupy producentów, których to dotyczy, lub też skorzystania z innych środków prawnych, jeśli możliwość taka jest przewidziana w prawie krajowym.
- (79) W okręgu Cochem-Zell, w odniesieniu do pomocy udzielanej na spłatę odsetek, pomoc windykowana od producentów winogron i zakładów winiarskich powinna odpowiadać pomocy otrzymanej na spłatę odsetek. Zobowiązanie do windykacji pomocy od producentów winogron i zakładów winiarskich nie narusza jednak możliwości udzielania producentom winogron i zakładom winiarskim pomocy do wysokości 3 000 EUR, nie stanowiącej pomocy w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE, o ile spełnione są warunki rozporządzenia nr 1860/2004. Każda kwota przekraczająca ten próg na poziomie uprzywilejowanego producenta winogron i zakładu winiarskiego stanowi w całości pomoc i należy zażądać jej zwrotu w pełnej wysokości.

- (80) Niniejsza decyzja nie wyklucza możliwości skorzystania przez producentów winogron i zakłady winiarskie, których to dotyczy, z innych środków prawnych wobec grupy producentów, jeśli możliwość taka jest przewidziana w prawie krajowym.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

System pomocowy w formie dotacji bezpośrednich lub pomocy na spłatę odsetek dla producentów winogron i zakładów winiarskich na inwestycje w udziały grup producentów oraz w formie dotacji bezpośrednich na rzecz grup producentów, który został wdrożony przez Republikę Federalną Niemiec bezprawnie, z naruszeniem art. 88 ust. 3 traktatu WE, jest – bez uszczerbku dla art. 2 – niezgodny ze wspólnym rynkiem.

Artykuł 2

Środki wymienione w art. 1 przyznane beneficjentom przez Republikę Federalną Niemiec nie stanowią pomocy, o ile spełniają warunki rozporządzenia nr 1860/2004.

Artykuł 3

1. W terminie 2 miesięcy od daty niniejszej decyzji Republika Federalna Niemiec informuje wszystkie zakłady winiarskie i grupy producentów, objęte systemem pomocowym, o decyzji Komisji, że wymieniony w art. 1 system pomocowy jest niezgodny ze wspólnym rynkiem.

2. Republika Federalna Niemiec podejmuje wszelkie niezbędne kroki, aby odzyskać wymienioną w art. 1 i bezprawnie przyznaną beneficjentom pomoc od zakładów winiarskich lub, w stosownych przypadkach, od grup producentów bez uszczerbku dla art. 2 lub dalszych roszczeń zgodnie z prawem

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, str. 1. Rozporządzenie zmienione Aktem Przystąpienia z 2003 r.

krajowym. Republika Federalna Niemiec informuje Komisję w terminie dwóch miesięcy od daty doręczenia niniejszej decyzji o tożsamości beneficjentów, kwocie pomocy przyznanej każdemu z nich i metodach ustalenia tych kwot.

3. Windykacja następuje bezzwłocznie i w zgodzie z procedurami wymaganymi prawem krajowym, które pozwalają na natychmiastowe i skuteczne wykonanie decyzji.

4. Pomoc podlegająca windykacji obejmuje odsetki za cały okres, począwszy od daty, gdy po raz pierwszy została udostępniona beneficjentowi aż do jej rzeczywistego zwrotu.

5. Odsetki są naliczane zgodnie z przepisami rozdziału V rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 traktatu WE.

Artykuł 4

Republika Federalna Niemiec informuje Komisję w ciągu dwóch miesięcy od doręczenia niniejszej decyzji o podjętych bądź planowanych środkach do jej wykonania. Niemcy przedkładają w tym samym okresie wszystkie dokumenty potwierdzające, iż wszczęte zostało postępowanie windykacyjne wobec beneficjentów tej bezprawnie przyznanej pomocy.

Artykuł 5

Decyzja ta skierowana jest do Republiki Federalnej Niemiec.

Bruksela, dnia 7 czerwca 2006.

W imieniu Komisji
Mariann FISCHER BOEL
Członek Komisji